

Abstrakt

Diplomová práce je předně zaměřena na egyptské mnišství v jeho období ve 4. a 5. století. Jak z názvu práce vyplývá, je v ní také pojednáno o prvopočátcích mnišského hnutí na území dnešního Egypta, koncový bod práce pak představuje postava Šenútého Velikého stojícího na pomezí Orthodoxie a koptského křesťanství, osoby, která je v Koptské ortodoxní církvi honorována, zatímco mimo ni je jeho jméno spojeno s autoritářstvím. V práci je rovněž věnována pozornost předchůdcům mnišského ideálu na území Egypta, a to jak v rámci antické filosofie a judaismu, tak v křesťanské tradici, konkrétně alexandrijské škole. Kromě toho, je v práci pojednáno o pouštní literatuře, významných mnišských centrech této periody na území Egypta i o ženských mnišských komunitách, o kterých je známo opravdu málo. Hlavní částí práce představuje kapitola jednotlivých významných představitelů egyptského mnišství, konkrétně o svatých Pavlu Thébském, Antonínu Velikém, Amúnovi, Pachómiovi, Makariovi Egyptském a Marie Egyptské, a nakonec o Šenútovi Velikém, který je uctíván jako svatý pouze v Koptské ortodoxní církvi. V jednotlivých podkapitolách, z nichž každá se věnuje jedné osobnosti, jsou zmíněni i jejich žáci, pokud tedy nějaké měli. Uvědomuji si, že tento výběr představitelů asketického způsobu života je omezený, ale každé osobnosti egyptského mnišství je věnována náležitá pozornost, neboť všichni, kromě Šenúty, jsou uctíváni jako svatí i mimo Koptskou ortodoxní církev. Práce obsahuje i kapitolu o svatém Athanasiovi Velikém, alexandrijském arcibiskupovi a žákovi svatého Antonína, který se velkou měrou zasloužil o konsolidaci mnišství v egyptské církvi, ale také o rozšíření egyptské asketické tradice mimo Egypt, a to nejen prostřednictvím jeho *Života svatého Antonína*, ale také osobně během druhého exilu v letech 339-346. Závěrečná kapitola je věnována významu egyptskému mnišství a jeho vlivu mimo Egypt a také o současnému koptskému mnišství.